

УВОД

През 2009 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС, комисията) беше изправена пред редица предизвикателства в процеса по изпълнение на функциите си по регулиране и контрол на сектора на електронните съобщения и пощенските услуги в Република България. В работата си КРС се придържаше целенасочено към европейските норми и секторната политика в Европейската общност, която се стреми към създаване на единен европейски пазар. В тази връзка, мисията и основната цел на КРС, като специализиран и независим държавен орган, бяха съсредоточени в създаване на условия за развитие на ефективна конкуренция на пазарите на електронните съобщения и пощенските услуги. При изпълнението на тази дейност КРС работеше в условия на взаимно сътрудничество с предприятията, браншовите организации и националните и международни институции, ангажирани с развитието на електронните съобщения и пощенските услуги.

В Годишния доклад за 2009 г., изготвен съгласно разпоредбата на чл. 38 от Закона за електронните съобщения¹ (ЗЕС), КРС извършва преглед на дейността си и разглежда процесите, засягащи електронните съобщителни мрежи и услуги, които очертават ситуацията в сектора за предходната година. Като национален орган, натоварен с функцията да регулира и пазара на пощенските услуги в Република България, КРС изготви Годишен доклад в областта на пощенските услуги за 2009 г., който оформи като отделен документ.

По отношение на електронните съобщителни мрежи и услуги КРС съсредоточи своята работа в изпълнението на препоръките в Доклада за напредъка на единния европейски пазар на електронни съобщения през 2008 г. (14-ти Доклад).

В тази връзка комисията продължи усилено работата си по определяне, анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и услуги, залегнали в Препоръката на Европейската комисия (ЕК 2007/879/ЕС, както и ЕК 2003/311/ЕС, където е приложима) като отбеляза чувствителен напредък в отговорния и трудоемък процес по завършване на първия кръг анализи на съответните пазари, подлежащи на ex-ante регулиране. В резултат на това, в началото на 2009 г., Европейската комисия (ЕК) одобри първите три пазарни анализа, нотифицирани от КРС в края на 2008 г.: термиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и термиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Комисията се съобрази с препоръките на ЕК след проведената нотификация на трите пазарни анализа, като реши да въведе незабавна симетрия между цените на едро от фиксирана към мобилна и от мобилна към мобилна мрежа и одобри нов, по-ускорен план за поетапно намаляване на цените на едро на термиране на разговори в мобилни и фиксирани мрежи. Още преди края на първото полугодие, КРС прие и анализа на съответните шест пазара на дребно за достъп на домашни и бизнес потребители до обществена телефонна мрежа и обществено достъпни телефонни услуги в определено местоположение и определи предприятие със значително въздействие върху тях. Въз основа на идентифицираните конкурентни проблеми, КРС наложи специфични задължения на съответното предприятие със значително въздействие върху пазарите, изразяващи се в задължения за предоставяне на услугите „избор на оператор” и „отдаване на абонатни линии под наем на едро”, включително изготвяне и публикуване на Типово предложение за отдаване на абонатни линии под наем на едро, задължения за

¹ Обн., ДВ, бр. 41 от 22.05.2007 г., посл. изм. бр. 27 от 09.04.2010 г.

равнопоставеност и прозрачност, както и ценови ограничения, включително разходоориентирани цени.

С решение № 1440/10.12.2009 г. КРС прие проект на решение за определяне пазара на транзитни услуги в обществени фиксирани телефонни мрежи като неподлежащ на ex-ante регулиране и откри процедура по обществено обсъждане, съгласно чл. 151, ал. 2 от ЗЕС.

Дейността по определянето, анализа и оценката на съответните пазари в сектора на електронните съобщения ще продължи усилено и през 2010 г. като се налагат, продължават, променят или отменят специфичните задължения на предприятията със значително въздействие върху пазара, с цел постигане на ефективна конкуренция между всички участници в сектора, насърчаване на инвестициите и защита интересите на крайните потребители.

През 2009 г. КРС реализира още един от приоритетите си - въвеждането на преносимостта на географските номера и подобряване условията за предоставяне на преносимост в мобилни мрежи.

Междувременно през септември 2009 г. КРС постави на обществено обсъждане проекти за изменение и допълнение на Функционалните спецификации за преносимост на номера в мобилните мрежи, географски и негеографски номера. С направените предложения се осигурява облекчаване на процеса на преносимост и по-добра защита на интересите на абонатите и потребителите на електронни съобщителни услуги.

В средата на годината беше положена и практическата основа за реално стартиране на процеса по преминаване от наземно аналогово към цифрово радиоразпръскване. Съобразно Първия етап от Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) у нас, на 9 юни 2009 г., след неприсъствен конкурс, КРС издаде едно разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез две национални електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване с национален обхват. Месец по-късно бе издадено и разрешение за осъществяване на електронни съобщения чрез три електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване с национален обхват, съобразно Втория етап от Плана.

През 2009 г. КРС продължи дейностите си по разпределение, планиране, предоставяне и осигуряване на условия за ефективно използване на радиочестотния спектър. В резултат, през 2009 г. в Техническите изисквания за работа на мобилни наземни мрежи и съоръженията, свързани с тях, и Техническите изисквания за работа на електронните съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях, бяха определени условията за използване на радиочестотния спектър, включително техническите параметри и характеристики на радиосъоръженията, от широколентови системи за безжичен достъп (Broadband Wireless Access System - BWAS), както за фиксирани, така и за мобилни приложения. С това в българското законодателство беше транспонирано Решение 2008/411/ЕО на ЕК относно хармонизирането на радиочестотната лента 3400-3800 MHz за наземни системи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги в Общността, с което се осигури гъвкаво и неутрално използване на честотния ресурс от обхват 3400-3800 MHz.

Отново с цел транспониране на разпоредбите на съответната европейска директива, комисията стартира и нова процедура по изменение и допълнение на Техническите изисквания за работа на мобилни наземни мрежи и съоръженията, свързани с тях. КРС измени и допълни Техническите изисквания за работа на електронните съобщителни мрежи от подвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях.

През годината бе осъществено изменение на Националния номерационен план на Република България, което отразява освобождаването на обхвати „83” и „85” и резервирането им за бъдещо използване. Завърши привеждането, в съответствие със ЗЕС, на издадените лицензии, които бяха заменени от Разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс-номера, в съответствие с чл. 107 от ЗЕС.

Комисията продължи да издига и ролята на контролните си функции за осигуряване на равнопоставеност на законните ползватели на спектъра и гарантиране на определено качество на предоставяните електронни съобщителни услуги на крайните потребители. Специална роля беше отделена на мониторинга за усвояване на допълнителни честотни диапазони, във връзка с въвеждането на нови технологии в електронните съобщения и създаване на условия за цифровизация на наземното телевизионно радиоразпръскване.

Международната дейност на КРС през 2009 г. се характеризираше с участия в дейността на правителствените и специализираните организации в областта на съобщенията на международно и европейско ниво. По този начин се осъществява регулярен обмен на информация и опит с ЕК и националните регулатори на държавите членки на ЕС за по-нататъшно ефективно прилагане на Европейската регулаторна рамка.

Постигнатите резултати през изминалата година положиха стабилна основа за последващо изпълнение на целите, заложи в приоритетните задачи на КРС през 2010 г.